

TWÓJ FUNDUSZ ZDROWIA: RAK JĄDER I RAK PROSTATY

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia
Łódzki Oddział Wojewódzki w Łodzi

Listopad – miesiąc z wąsami

Artur Olskiński,
dyrektor Łódzkiego
Oddziału Wojewódzkiego NFZ

W listopadzie przypominamy Panom o niezwykle istotnej sprawie, a mianowicie o zagrożeniu zachorowaniem na męskie nowotwory: raka jąder i raka prostaty.

Wspólnie ze Szpitalem im. M. Kopernika w Łodzi, do którego trafiają najczęściej chorzy na raka, będziemy Państwa informowali o tym, jakie są objawy tych nowotworów, zachę-

cali do regularnych badań oraz do tego, by w takich sytuacjach wstyd schować do przysłowiowej kieszeni, stawić czoła wrogowi, a w razie podejrzenia choroby udać się niezwłocznie do lekarza. Zasadą bowiem jest, że wcześniejsze wykrycie choroby daje większe szanse na jej kontrolę i wyleczenie, a tym samym na dalsze długie i aktywne życie.

Jak podkreślają lekarze, rak jąder rozwija się szybko, natomiast rak prostaty często nie wymaga natychmiast radykalnego leczenia i można go kontrolować, tak aby chirurg wykonał operację w optymalnym momencie.

Życzę Panom, by w kwestii swojego zdrowia podejmowali zawsze męskie decyzje – szybkie i stanowcze oraz upartej konsekwencji w dążeniu do całkowitego wyleczenia.

Rozmowa z dr. n. med. Adamem Madejem, urologiem z Wojewódzkiego Wielospecjalistycznego Centrum Onkologii i Traumatologii im. M. Kopernika w Łodzi

Dlaczego mężczyźni... zapuszczają wąsy w listopadzie?

Noszenie wąsów w listopadzie jest częścią akcji Movember, zachęcającej mężczyzn do zwrócenia uwagi na własne problemy zdrowotne – w tym zagrożenie rakiem jądra i rakiem gruczołu krokowego. Zapuszczanie „wąsów dla jaj” ma zwiększyć świadomość społeczną i przyczynić się do wcześniejszego wykrywania i skutecznego leczenia tych nowotworów, czyli skłonić mężczyzn do zgłoszenia się do urologa.

Wizyta u urologa należy ponoć do bardzo stresujących. Czy są ku temu powody?

Nie ma powodów, żeby obawiać się wizyty u urologa. Tak, jak w innych przypadkach wizyta składa się z wywiadu, czyli rozmowy z pacjentem, następnie badania fizykalnego, podczas którego urolog bada brzuch, a także jądra i przącie. Czasami też wykonywane jest badanie palcem przez odbyt, które nie jest może przyjemne, ale jest niebolesne i bardzo ważne w rozpoznawaniu chorób prostaty.

W jaki sposób pacjent zgłaszając się do specjalisty powinien przygotować się?

Do wizyty u urologa nie jest potrzebne specjalne przygotowanie. Oczywiście, chory powinien być zorientowany, jakie leki przyjmuje, powinien posiadać dokumentację medyczną – karty informacyjne (jeżeli wcześniej leczony był w szpitalu) i wyniki badań krwi, moczu, badań obrazowych – jeżeli takie były wykonane. Bardzo często w gabinecie urologicznym lekarz wykonuje USG dróg moczowych. Jeżeli takie badanie jest planowane, należy zgłosić się z pełnym pęcherzem moczowym.

Jakiego rodzaju niepokój o zdrowie, jakie objawy powinny nas skłonić do wizyty u urologa?

W tym pytaniu zawarty jest sens uczestniczenia w takich akcjach, jak Movember. Większość urologicznych cho-

Dr n. med. Adam Madej,
urolog

rób nowotworowych w początkowym okresie rozwoju nie dają żadnych oznak. Dlatego zachęcamy mężczyzn, by badali się – pomimo braku niepokojących objawów. Według zaleceń Europejskiego Towarzystwa Urologicznego, każdy świadomy mężczyzna powyżej 50. roku życia, który chce dbać o swoje zdrowie, powinien zgłosić się do urologa, w celu oznaczenia poziomu PSA we krwi oraz badania palcem przez odbyt. Jest to przyjęta strategia wczesnego rozpoznawania raka prostaty. Wcześniej (po 45. roku życia) powinni zgłosić się mężczyźni, u których w rodzinie rak prostaty występował.

Jeżeli chodzi o inne nowotwory, rak nerki najczęściej rozpoznawany jest przypadkowo w badaniu USG jamy brzusznej, wykonanym z innych powodów, a objawy takie, jak ból i krwimocz występują dopiero w zaawansowanym stadium choroby.

Najważniejszym niepokojącym objawem urologicznym jest krwimocz, czyli oddawanie moczu barwy czerwonej, z domieszką krwi. Może być to główny objaw raka pęcherza moczowego, a jego wystąpienie powinno skłonić każdego do szybkiej wizyty u urologa.

Czy zaczątki raka prostaty wiążą się z jakimiś bólami, czy mają bezbolesny przebieg?

Rak prostaty w początkowym okresie choroby nie daje żadnych dolegliwości. Bardzo często chorzy w rozmowach ze mną podnoszą ten problem: nic mnie nie boli, nic mi nie do-

lega. Upraszczając – nowotwory nie bolą. Raka prostaty można rozpoznać, wykonując biopsję gruczołu krokowego, czyli pobranie wycinków do badania mikroskopowego. Decyzję o biopsji podejmuje się w oparciu o nieprawidłowe wyniki badania PSA lub badania palcem przez odbyt.

Czy badanie PSA jest w pełni miarodajne?

Samo badanie PSA jest niewystarczające w diagnozowaniu raka prostaty, którego można rozpoznać również, przy prawidłowych wartościach PSA. Dlatego ważna jest wizyta u urologa, który po badaniu fizykalnym, zleceniu innych badań – np. rezonansu magnetycznego – podejmuje wraz z chorym decyzję o biopsji.

Czy w przypadku nowotworu jąder występują jakieś możliwe do zidentyfikowania przez samego pacjenta objawy?

Z rakiem jądra jest inaczej. Nowotwór ten dotyka głównie młodszych mężczyzn, a jego objawem jest występowanie guzka w jądrze, mosznie, czyli stwardnienia, zgrubienia, uczucia ciężkości moszny, powiększenia się jądra. Te obawy każdy mężczyzna może sam rozpoznać, badając, obmacując sobie jądra np. podczas kąpieli. Do tego zachęcamy m.in. wszystkich „zapuszczających wąsy dla jaj”. Każdy niepokój dotyczący moszny czy jąder

powinien skłonić mężczyznę do wizyty u urologa, który po wykonaniu USG oraz badania krwi w kierunku markerów nowotworowych postawi właściwą diagnozę.

Rak jądra wcześniej rozpoznany jest niemal w 100 proc. wyleczalny, dlatego wiedza na temat tej choroby jest tak ważna. Niestety, nadal zgłaszają się do nas chorzy z zaawansowanymi dużymi guzami, którzy bardzo długo zwlekali z wizytą. Podstawowym leczeniem w tej chorobie jest usunięcie jądra, jednak dzięki zabezpieczeniu nasienia w banku, chorzy zachowują płodność, a defekt kosmetyczny można zniwelować, wszczepiając protezę jądra. Procedura ta jest refundowana ze środków NFZ.

Czy rakowi jądra i prostaty można zapobiec, czy można im przeciwdziałać?

W przypadku raka jądra ważne jest samobadanie jąder, szczególnie u chorych, którzy mieli wykonane wcześniej zabieg sprowadzania jądra do moszny. Rak prostaty częściej występuje u mężczyzn prowadzących „zachodni” styl życia (brak ruchu, wysokokaloryczna dieta prowadząca do otyłości). Jako lekarz, zachęcam wszystkich mężczyzn do regularnego wysiłku fizycznego, spożywania dużej ilości owoców i warzyw, rezygnacji z alkoholu i papierosów, a także do profilaktycznych wizyt w poradni urologicznej.

Męskie sprawy

Obawiasz się, że utrzymujące się dolegliwości mogą oznaczać raka prostaty czy raka jądra? Pamiętaj! Do lekarza onkologa możesz zgłosić się bez skierowania!

Lekarz POZ może skierować Cię na wstępne badania np. badanie poziomu PSA we krwi, badanie jamy brzusznej ze wstępną oceną gruczołu krokowego. Lekarz POZ może także zbadać pacjenta per rectum.

Nie w każdym przypadku będą to badania, które pozwolą potwierdzić czy wykluczyć chorobę, ale dzięki nim lekarz może skierować pacjenta do lekarza urologa. Do poradni urologicznej konieczne jest skierowanie od lekarza, który ma umowę z NFZ. W razie podejrzenia raka, lekarz wyda zieloną kartę, czyli kartę DiLO (diagnostyki i leczenia onkologicznego).

W Łodzi jest kilkadziesiąt poradni urologicznych, większość z nich realizuje pakiet onkologiczny, to znaczy, że mogą się do nich zgłosić pacjenci z zieloną kartą. W krótkim czasie i poza kolejnością skorzystają z wizyty u lekarza i badań diagnostycznych, a następnie z leczenia w szpitalu.

Jeśli otrzymasz skierowanie do poradni urologicznej, sprawdź, gdzie jest najkrótszy czas oczekiwania samodzielnemu na www.nfz-lodz.pl /dla pacjenta/sprawdź termin leczenia lub pod numerem bezpłatnej telefonicznej informacji pacjenta TIP: 800 190 590

Proteza jądra – podobnie jak operacja usunięcia chorego jądra i jednoczesowe wszczepienie jednego lub obu protez jądra jest refundowane przez NFZ.

Telefoniczna Informacja Pacjenta
Jeden numer dla całej Polski
800 - 190 - 590
#TIPdlaPacjentow

MIEJSCE
NA
TWOJE
ZDJĘCIE

MOVEMBER
PROSTATE CANCER UNIT

KOPERNIK
Deiler BMW
Narodowy Fundusz Zdrowia
Łódzki Oddział Wojewódzki w Łodzi